

Fritidsnämnden

Årsrapport 2024

Revisionskontoret

Diarienummer: SR-2024-5

Beslutad av revisorskollegiet: 2025-05-08

Innehållsförteckning

1	Slutsats utifrån årlig granskning	3
1.1	Verksamhet.....	3
1.2	Intern kontroll	4
1.3	Ekonomi.....	4
2	Grundläggande granskning	4
2.1	Verksamhet - granskningsresultat	4
2.2	Intern kontroll - granskningsresultat.....	6
2.3	Ekonomi - granskningsresultat.....	6
3	Fördjupad granskning	7
3.1	Säkerhet på fritidsgårdar.....	7
4	Om årlig granskning.....	9
4.1	Bedömningsskala	10
4.2	Granskningsansvariga	10
5	Bilaga: Förklaringar till begrepp.....	12

Omslagsfoto: Apelöga

1 Slutsats utifrån årlig granskning

Den sammanvägda bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att fritidsnämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, att den interna kontrollen har varit tillräcklig men att verksamheten från en ekonomisk synpunkt inte har bedrivits på ett helt tillfredsställande sätt.

Område	Bedömning
Verksamhet	● Ändamålsenlig
Intern kontroll	● Tillräcklig
Ekonomi	● Inte helt tillfredsställande

1.1 Verksamhet

Den sammanvägda bedömningen är att fritidsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning inte visar på annat än att nämnden har arbetat i enlighet med reglementet för nämnden samt fullmäktiges mål och uppdrag, liksom att nämnden har levt upp till tillämpliga författningar.

Nämndens styrning och uppföljning av fullmäktigemålen utifrån nämndsbudgeten bedöms dock som otydlig. Önskad förflyttning kopplat till respektive tilldelat fullmäktigemål framgår inte av nämndsbudgeten, vilket inte är i linje med anvisningarna för nämndsbudget 2024. Avsaknaden av önskad förflyttning leder till att uppföljningen av nämndens bidrag till fullmäktigemålen blir otydlig, vilket framgår i genomförd stickprovskontroll av nämndens bedömning av bidragen till fullmäktigemålen. Följaktligen bedöms nämndens bedömning av bidragen till fullmäktigemålen som inte helt tillförlitlig.

Vidare visar genomförd fördjupad granskning av säkerhet på fritidsgårdar att fritidsnämnden inte har en helt tillräcklig säkerhet i verksamhetsmiljön för besökare vid fritidsgårdarna.

De brister som har konstaterats bedöms inte vara så allvarliga att de ändrar den sammanvägda bedömningen av verksamheten. Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

1.2 Intern kontroll

Den sammanvägda bedömningen är att fritidsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att nämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen. Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete gällande intern kontroll i övrigt.

1.3 Ekonomi

Den sammanvägda bedömningen är att fritidsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt helt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden inte har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna. För 2024 redovisar nämnden en negativ avvikelse mot budget på -2,4 mnkr. Nämnden har genomfört insatser för att hantera den negativa ekonomiska avvikelsen men dessa har inte lett till budget i balans.

Det har inte framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

2.1 Verksamhet - granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att fritidsnämnden till viss del har följt Malmö stads budget och riktlinjer avseende målstyrning, måluppfyllelse och uppdrag.

Fritidsnämnden berörs av tio kommunfullmäktigemål. Fritidsnämnden gör bedömningen att nämndens bidrag till åtta av målen har uppnåtts under 2024 och att bidraget till två av målen, *Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030* samt *Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar*, delvis har uppnåtts under året.

Förklaringen till att nämndens bidrag till målet om minskade utsläpp av växthusgaser och klimatneutral stad bedöms som delvis uppnått är att andelen hållbarhetsmärkta livsmedel har minskat jämfört med tidigare år. När

det gäller målet om attraktiv och inkluderande arbetsgivare baseras bedömningen att nämndens bidrag delvis har uppnåtts på att arbete kvarstår att analysera timanställningar samt hög personalomsättning och sjukfrånvaro inom vissa yrkeskategorier.

I budget 2024 framgår indikatorer till respektive tilldelat fullmäktigemål som avses användas som underlag i nämndens bedömning av bidraget till målen, vilket är i linje med anvisningarna för nämndsbudget 2024. I årsanalysen 2024 är det dock i flertalet fall svårt att utläsa huruvida indikatorerna har använts som underlag i bedömningen av nämndens bidrag till fullmäktigemålen.

Revisionen har begärt in de underlag som ligger till grund för nämndens bedömning av bidraget till två tilldelade fullmäktigemål: *Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering* och *Malmö stad arbetar för att stärka sin regionala och nationella roll som motor för tillväxt och sysselsättning*. I budgeten 2024 framgår inte önskad förflyttning kopplat till nämndens bidrag till respektive tilldelat fullmäktigemål, vilket inte är i linje med anvisningarna för nämndsbudget 2024. Avsaknaden av önskad förflyttning gör det generellt svårt att bedöma om nämnden har gjort en tillförlitlig bedömning av sitt bidrag till fullmäktigemålen. Vidare är planeringen för 2024 kopplad till bidragen till fullmäktigemålen i flertalet fall otydlig.

Gällande målet *Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering* stämmer de insatser som beskrivs som genomförda i årsanalysen överens med planeringen för 2024. Utifrån underlaget revisionen har tagit del av går det dock inte att verifiera om planerade insatser har genomförts. Följaktligen går det inte att bedöma huruvida nämndens bedömning av bidraget till målet är tillförlitlig.

Utifrån att det i budget 2024 saknas en tydlig planering och önskad förflyttning för 2024 kopplat till målet *Malmö stad arbetar för att stärka sin regionala och nationella roll som motor för tillväxt och sysselsättning* är det svårt att förstå på vilka grunder nämnden bedömer att bidraget till målet har uppnåtts för 2024. Följaktligen bedöms nämndens bedömning av bidraget till målet som inte helt tillförlitlig.

Vidare visar den grundläggande granskningen på att simkunnigheten i årskurs 9 har ökat med 4 procentenheter 2023–2024 till 93,4 %. I årskurs 6 har simkunnigheten ökat med 10,9 procentenheter 2023–2024 till 88,4 %. För årskurs 2 har däremot simkunnigheten minskat från 67 % till 59 % 2023–2024. Nämnden uppger att detta troligen är en effekt av olika parametrar som exempelvis pandemin, då barn inte deltog i samma grad i simskoleundervisning som innan pandemin, och ekonomin, som är alltmer ansträngd i många barnhushåll.

Genomförd grundläggande granskning visar i övrigt inte på annat än att nämnden har bedrivit verksamheten i enlighet med reglementet för nämnden och fullmäktiges beslut, liksom att nämnden har levt upp till tillämpliga författningar.

2.2 Intern kontroll - granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att fritidsnämnden har följt Malmö stads reglemente för intern kontroll och de kommungemensamma anvisningarna från kommunstyrelsen. Det finns en dokumenterad riskanalys och nämnden har i januari 2024 fattat beslut om en plan för intern kontroll¹, som beskriver direktåtgärder och granskningar. Uppföljningen av planen för intern kontroll har återrapporterats till nämnden vid två tillfällen². Samtliga beslutade direktåtgärder och granskningar har genomförts. Nämnden har vidtagit, eller planerar att vidta, åtgärder utifrån resultatet av kontrollerna.

Riskanalysen innehåller risker som har värderats med högt riskvärde men som inte ingår i internkontrollplanen för året, då förvaltningen bedömer att dessa hanteras på andra sätt. Riskanalysen har inte varit uppe som ett beslutsunderlag i nämnden.

Revisionen har gått igenom dokumentationen för två av nämndens granskningar i den interna kontrollplanen för 2024: ”Granskning av förvaltningens systematiska kompetensutveckling” och ”Granskning av förvaltningens ekonomiska planering och uppföljning”. Bedömningen är att de två utvalda internkontrollgranskningarna är tillförlitliga.

2.3 Ekonomi - granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att fritidsnämnden i januari 2024³ fattade beslut om nämndsbudget för 2024. Beslut om interna riktlinjer för ekonomistyrning togs i juni 2020. Nämnden har under året följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen, i linje med de interna riktlinjerna för ekonomisk styrning.

Nämnden har i samband med beslut om ekonomisk prognos i maj 2024⁴ och delårsrapport i september 2024⁵ lämnat prognos på budget i balans för helåret 2024. Resultatet för 2024 blev en negativ avvikelse mot budget på -2,4 mnkr. De främsta anledningarna till att fritidsnämnden uppvisar ett negativt resultat är ej uppnådda intäktskrav på två av nämndens

¹ 2024-01-25, § 4.

² 2024-09-25, § 105, 2024-02-26.

³ 2024-01-25, § 3.

⁴ 2024-05-22, § 58.

⁵ 2024-09-25, § 100.

besöksanläggningar, Hylliebadet och Hyllie sportcenter, och övertagande av driftsansvaret för Lindängensbadet under året.

I delårsrapporten 2024 framgick att dialog pågick mellan stadskontoret och serviceförvaltningen kring huruvida fritidsnämnden kunde bli kompenserad för stängningen av Hylliebadet och således minska intäktsbortfallet. Under hösten 2024 meddelades det att det inom ramen för den nya internhyresmodellen inte fanns möjlighet till den typen av hyreskompensation, vilket ledde till en negativ avvikelse mot budget på -2,4 mnkr.

Fritidsnämnden har inte överskridit investeringsramen för 2024.

3 Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på väsentliga risker och där revisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

3.1 Säkerhet på fritidsgårdar

Malmö stadsrevision har under 2024 granskat säkerheten på fritidsgårdarna. Granskningen omfattade fritidsnämnden.

Den sammanvägda bedömningen är att fritidsnämnden inte har en helt tillräcklig säkerhet i verksamhetsmiljön för besökare vid fritidsgårdarna. Bedömningen grundas på att det finns skriftliga rutiner med betydelse för en säker verksamhetsmiljö för besökande barn/unga, men att det finns vissa brister i tillämpningen och att återsäkringar till nämnden kan stärkas.

Det pågår ett arbete på den lokala nivån för att fritidsgårdarna ska ha gemensamma rutiner för till exempel hantering av hot och våld. Granskningen visar dock att vissa befintliga rutiner har brister och att det finns brister i tillämpningen av utflyktsrutinen. Granskningen visar vidare att några branddörrar vid två fritidsgårdar är tröga att öppna, liksom att möjligheterna till inrymning i några fall har brister.

Det finns vidare risk för underrapportering beträffande intern händelserapport och orosanmälan till socialtjänsten. Förvaltningen vidtog i december 2024 åtgärder som kan bidra till en systematisk uppföljning av såväl orosanmälningar som händelserapporter.

Några av de intervjuade sektionscheferna menar att det finns risk för att rutinen för kontroll av utdrag ur belastningsregistret inte följs fullt ut beträffande praktikanter, volontärer, uppdragstagare/arvoderade och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program.

Fritidsnämnden har under perioden januari till december 2024 vid ett antal tillfällen tagit del av information som direkt eller indirekt rör säkerheten i verksamhetsmiljön vid fritidsgårdarna.

Utifrån granskningens resultat lämnas följande rekommendationer till fritidsnämnden:

- Säkerställ att utflyktsrutinen är känd och tillämpas av samtliga berörda.
- Se till att samtliga branddörrar är möjliga att öppna för barn/unga.
- Se över och åtgärda eventuella brister gällande möjligheter till säker inrymning.
- Överväg om utrymningsövningar med barn/unga närvarande bör göras.
- Inventera vilka fysiska säkerhetsåtgärder som finns, exempelvis om och var det finns förstärkta fönster i enskilda fritidsgårdar.
- Vidta åtgärder för att minska personalens upplevelse av utsatthet vid orosanmälan, liksom vid pågående allvarlig incident.
- Tydliggör att händelserapport individ ska upprättas vid incidenter.
- Tydliggör vad som gäller vid kontroll av utdrag ur belastningsregistret, dels för den praktiska kontrollen, dels för personer som anlitas tillfälligt.
- Säkerställ att skriftliga rutiner inte överlappar varandra, inte saknar sådant innehåll som har beslutats om eller annan väsentlig information, och inte innehåller olika begrepp för samma sak.
- Överväg om den information som rapporteras till nämnden bör innehålla ett större inslag av trygghets- och säkerhetsfrågor vid fritidsgårdarna.

Fritidsnämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2025-03-26. Nämnden uppger att granskningen har belyst viktiga utvecklingsområden gällande säkerheten på fritidsgårdarna som förvaltningen har tagit på allvar och i flera fall har åtgärdat. Av yttrandet framgår att nämnden bland annat planerar att:

- genom förvaltningens ledningsgrupp, två gånger per termin, följa upp bland annat händelserapporter och orosanmälningar för att se var det har gjorts, om vad samt var det inte görs.
- arbeta vidare med att stödja medarbetare och sektionschefer att hantera personalens upplevelse av utsatthet vid orosanmälan,

exempelvis genom deltagande i Malmö stads arbete med samverkansmodellen Trygga Barnet.

- varannan månad återrapportera till nämnden kring hot, våld och kränkningar i förvaltningens verksamheter och publika arenor, bland annat fritidsgårdar.

Planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Nämnden ska inkomma med ett uppföljande yttrande senast 2025-12-03.

4 Om årlig granskning

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och styrelser⁶. Stadsrevisionen i Malmö granskar dessas ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga yrkesrevisorerna på revisionskontoret.

Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnder och styrelser är tillräcklig.⁷ Se vidare om begreppen tillräcklig intern kontroll, ändamålsenlig verksamhet och tillfredsställande ekonomi i bilaga i kapitel 5.

Den årliga granskningen består av tre delar:

- grundläggande granskning av samtliga nämnder och styrelser
- fördjupade granskningar, vilka rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter som publiceras på Stadsrevisionens hemsida
- granskning av Malmö stads delårsrapport och årsredovisning.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs med den inriktning och omfattning som god sed⁸ kräver för att ge en rimlig grund för de förtroendevalda revisorernas bedömning. Granskningen bygger på revisionskriterier, varmed avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för revisionens analyser och bedömningar. Revisionskriterier utgörs exempelvis av lagstiftning, kommunfullmäktigemål och andra beslut av fullmäktige.

⁶ Begreppet styrelse omfattar här kommunstyrelsen och bolagsstyrelser.

⁷ Kommunallagen, 12 kapitlet 1 §.

⁸ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR.

Utifrån brister som konstaterats genom granskningen lämnas ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och styrelserna. Stadsrevisionen följer upp om dessa har genomfört åtgärder för att följa revisorernas rekommendationer.

I revisionskontorets årsrapport sammanfattar den sakkunnige yrkesrevisorn all granskning som har genomförts av respektive nämnd/styrelse under det gångna året. Syftet med rapporten är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för sin ansvarsprövning enligt kommunallagen.

Förvaltningen har givits möjlighet att faktakontrollera årsrapporten, som är ett utkast och inte en allmän offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen.

De förtroendevalda revisorerna i respektive styrgrupp ur revisorskollegiet träffar nämndens presidium och förvaltningsledning i samband med delårsrapport och årsbokslut.

4.1 Bedömningsskala

Områdena verksamhet, intern kontroll och ekonomi bedöms enligt följande bedömningsskala.

Bedömning	Förklaring av kriterier
 Ändamålsenlig/tillräcklig/tillfredsställande	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser/brister som behöver åtgärdas.
 Inte helt ändamålsenlig/tillräcklig/tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara helt uppfyllda. Det finns avvikelser/brister som behöver åtgärdas.
 Inte ändamålsenlig/tillräcklig/tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser/brister som behöver åtgärdas.

4.2 Granskningsansvariga

Revisorskollegiets styrgrupp Skola: Göran Hellberg, Claes Carlsson, Jan Danielsson, Ann Karin Gillberg, Anneli Philipson, Mats Planell, Per Håkan Linné.

Sakkunnig från revisionskontoret: Frida Starbrant, certifierad kommunal yrkesrevisor. Yrkesrevisorn har prövat sitt oberoende i enlighet med SKYREV:s rekommendation R2 och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Kvalitetssäkring: Ann-Mari Ek, revisionsdirektör, certifierad kommunal yrkesrevisor.

5 Bilaga: Förklaringar till begrepp

Enligt 6 kap. 6 § kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt innebär att:⁹

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.
- styrelsen och nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Av Malmö stads budget 2024¹⁰ framgår att kommunfullmäktigemålen anger ett fåtal områden där nämnder och helägda bolag behöver arbeta gemensamt för att åstadkomma en tydlig förflyttning över mandatperioden.

Nämnden/styrelsen ska två gånger om året – i samband med delårsrapport och årsanalys - bedöma om bidraget leder till förflyttning i riktning mot de långsiktiga kommunfullmäktigemål som tilldelats nämnden/styrelsen. Inom målområdena finns ett antal uppdrag riktade till vissa nämnder och styrelser. Årliga budgetuppdrag ska redovisas senast i samband med nämndens/styrelsens årsanalys. Fleråriga budgetuppdrag som är pågående ska delrapporteras i samband med årsanalysen.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:¹¹

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Nämnden ska i enlighet med Malmö stads reglemente för intern kontroll¹² se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll. Det innefattar bland annat att årligen besluta

⁹ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR sidan 26.

¹⁰ Malmö stads budget 2024, sidan 26.

¹¹ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR sidan 27.

¹² Reglemente för intern kontroll i Malmö stad; antagen av kommunfullmäktige 20/12 2016.

om en intern kontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser.

Att nämndens verksamhet sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden:¹³

- klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- bedriver verksamheten med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Av Malmö stads budget 2024¹⁴ framgår bland annat att nämnden ska upprätta interna riktlinjer för ekonomisk styrning, regelbundet följa utvecklingen i sin verksamhet och vidta korrigerande åtgärder efter behov.

¹³ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR sidan 26.

¹⁴ Malmö stads budget 2024, sidan 26 ff.